

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o przedstawionym przez Prezydium Sejmu
oraz poselskim projektach uchwał w 550.
rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika (druki
nr 2985 i 2988)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierowała w dniu 26 stycznia 2023 r. projekty uchwał zawarte w drukach nr 2985 i 2988 do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tych projektów uchwał na posiedzeniu w dniu 6 lutego 2023 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 6 lutego 2023 r.

Sprawozdawca

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Babinetz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2023 r.

w 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika

19 lutego 2023 r. mija 550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika, wybitnej postaci okresu renesansu, twórcy teorii heliocentrycznej, która dała początek współczesnym poglądom na budowę wszechświata, a także autora teorii z zakresu ekonomii i geometrii.

Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu 19 lutego 1473 r. Studiował prawo, medycynę i matematykę na Akademii Krakowskiej oraz w Bolonii, Rzymie, Ferrarze i Padwie. W roku 1503 jako niższy duchowny katolicki i doktor prawa kanonicznego, także z prawem wykonywania praktyki lekarskiej, wrócił na Warmię.

Pierwsze lata po powrocie spędził na dworze biskupim w Lidzbarku Warmińskim jako osobisty sekretarz i lekarz swojego wuja, biskupa Łukasza Watzenrodego. U jego boku uczestniczył w życiu politycznym, brał udział w zjazdach stanów Prus Królewskich w Malborku, Elblągu i Toruniu. Pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji. Był kanclerzem, wizytatorem, przełożonym kasy aprowizacyjnej, administratorem dóbr kapituły, posłem, przełożonym kasy budowlanej, urzędnikiem do spraw nadzoru nad uzbrojeniem warowni fromborskiej, urzędnikiem odpowiedzialnym za nadzór nad wykonywaniem testamentów. W 1520 r. organizował obronę Olsztyna przed Krzyżakami.

W 1514 r. Mikołaj Kopernik na prośbę papieża Leona X rozpoczął prace nad reformą kalendarza juliańskiego. Ich efektem był między innymi napisany w Lidzbarku Warmińskim komentarz o hipotezach ruchów ciał niebieskich – pierwszy zarys teorii heliocentrycznej.

Dzieło, które zapewniło Mikołajowi Kopernikowi ważne miejsce w historii nauki, „O obrotach sfer niebieskich”, ukończył w 1530 r., ale jego publikację odłożył na wiele lat. Teoria heliocentryczna stawiała Mikołaja Kopernika w opozycji wobec ówczesnego nauczania Kościoła i innych astronomów. „O obrotach sfer niebieskich” ukazało się drukiem dopiero w 1543 r. w Norymberdze, by siedemdziesiąt lat później na ponad dwa wieki zostało wpisane do indeksu ksiąg zakazanych.

Mikołaj Kopernik zmarł we Fromborku w 1543 r.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu wybitnego dorobku Mikołaja Kopernika i jego ogromnego wkładu w rozwój światowej nauki, czci jego pamięć w 550. rocznicę urodzin.